

FILHARMONIA
SZCZECIN

WWW.FILHARMONIA.SZCZECIN.PL

Szanowni Państwo,

dobrym obyczajem przyjętym w salach koncertowych jest oklaskiwanie wykonawców wieloczęściowego utworu dopiero po jego zakończeniu.

Krótkie przerwy między poszczególnymi częściami wypełnione są ciszą.

Brawa między częściami, a jeszcze gorzej – w trakcie dłuższej pauzy mogą rozproszyć wykonawców oraz innych słuchaczy, a przez to zburzyć budowane przez muzykę napięcie i nastrój.

Szanowni Państwo,

czyż dzisiaj, w świecie pełnym niepewności, lęków i konfliktów jest dla nas muzyka? Dla mnie osobiście jest niewidoczną przestrzenią przekraczającą granice otaczającej rzeczywistości. Trafnie ujął to Platon, według którego „muzyka daje duszę wszechświatowi, skrzydła umysłowi, lot wyobraźni a wszystkiemu życie”. Wierząc w ten szczególny wymiar muzyki rozpoczynamy kolejny sezon artystyczny w Filharmonii w Szczecinie, pełni nadziei na wspólne przekraczanie granic, które wszak sami wyznaczamy we współczesnym świecie.

Przygotowując dla Państwa program poszukiwaliśmy inspiracji i tropów w wielkiej literaturze światowej, w wyobraźni i doświadczeniach uznanych kompozytorów, ale także w idei, myśli i mądrości, w utworach nowych i współczesnych opracowaniach. Tworzenie dla Państwa wielkiej kompozycji sezonowej to szczególnie wyzwanie, z punktami kulminacyjnymi, rozbudowanymi kadencjami, współbrzmieniami zaskakującymi swoimi rozwiązaniami.

Mam głęboką nadzieję, że i tym razem nasza kompozycja, choć momentami trudna, będzie dla Państwa ciekawym i cennym doświadczeniem. Niech muzyka, zgodnie z tym co trafnie zauważył Leonard Bernstein, pozwoli nam „nazwać to, czego nie da się nazwać, i przekazać niepoznawalne”.

Dyrektor Filharmonii
Dorota Serwa

16 września 2022 roku
Piątek – godz. 19.00

GRANDIOSO **Inauguracja sezonu** **Baeva gra Szymanowskiego**

Orkiestra Symfoniczna
Filharmonii im. M. Karłowicza w Szczecinie

Alena Baeva skrzypce
Rune Bergmann dyrygent

W programie:

KAROL SZYMANOWSKI
Uwertura koncertowa E-dur op. 12 [16']

KAROL SZYMANOWSKI
Koncert skrzypcowy nr 1 op. 35 [23']

/przerwa/

KAROL SZYMANOWSKI
Symfonia nr 2 B-dur op. 19 [35']
– Allegro moderato. Grazioso
– Tema (Lento) - Variazioni - Fuga
(Allegro moderato, molto energico)

ALENA BAEVA

Alena Baeva uchodzi za jedną z najbardziej ekscytujących i wszechstronnych postaci światowej sceny muzycznej, w ostatnim czasie jej kariera rozwija się w niezwykłym tempie. W sezonach 2022/2023 i 2023/2024 zadebiutuje z New York Philharmonic Orchestra, Orchestre National de Lyon i Orchestre National du Capitole de Toulouse, Hong Kong Philharmonic Orchestra, Alte Oper Frankfurt, Ensemble Resonanz i Göteborgs Symfoniker; nadto gościć ją będą liczne renomowane zespoły: Royal Philharmonic Orchestra, Orchestre National de Lille, Deutsche Kammerphilharmonie Bremen, Tonkünstler-Orchester Niederösterreich, Gävle Symfoniorkester i in.

Współpracuje z tak uznanymi dyrygentami, jak Paavo Järvi, Charles Dutoit, Marek Janowski, Władimir Jurowski, Teodor Currentzis i Tomáš Netopil. Gra z Orkiestrą XVIII Wieku – ich interpretację II Koncertu skrzypcowego d-moll Wieniawskiego „BBC Music Magazine” uznał za „Nagranie miesiąca”. Wysoko oceniono również jej płyty z muzyką Szymanowskiego (DUX), Debussy’ego, Poulenca i Prokofiewa (SIMC).

Do gwiazd, z którymi Baeva występowała jako kameralistka, należą m.in. Martha Argerich, Yuri Bashmet, Lawrence Power, Steven Isserlis, Misha Maisky i Julian Steckel. Od ponad dekady współpracuje z nią wybitny ukraiński pianista Vadym Kholodenko, zwycięzca XIV Konkursu im. Van Cliburna (2013).

Baeva wywodzi się z rodziny rosyjskich muzyków. Studiowała w Moskwie, potem we Francji u Mścisława Rostropowicza i Borisa Garlitsky’ego, w Szwajcarii u Seiji Ozawy i w Izraelu u Shlomo Mintza. W wieku 16 lat zdobyła Grand Prix i nagrodę za najlepsze wykonanie utworu współczesnego na XII Międzynarodowym Konkursie im. Henryka Wieniawskiego (2001). Otrzymała nadto Grand Prix na Międzynarodowym Konkursie im. Niccolò Paganiniego w Moskwie (2004) oraz złoty medal i nagrodę publiczności na Międzynarodowym Konkursie Skrzypcowym w Sendai (2007).

RUNE BERGMANN

Dyrektor artystyczny i główny dyrygent Orkiestry Symfonicznej Filharmonii w Szczecinie. Pełni jednocześnie funkcję dyrygenta szwajcarskiej Argovia Philharmonic i dyrektora muzycznego kanadyjskiej Calgary Philharmonic Orchestra. Pełna energii osobowość, wszechstronność i obszerny repertuar – klasyczny, romantyczny, operowy, współczesny – stawiają Rune Bergmanna w szeregu najbardziej utalentowanych młodych skandynawskich dyrygentów.

W ostatnich sezonach koncertowych Rune Bergmann współpracował z uznanymi orkiestrami symfonicznymi i operowymi w Ameryce Północnej (m.in. w Baltimore, Detroit, Edmonton, Houston, New Jersey oraz Pacific Symphony Orchestra i New Mexico Philharmonic), w Europie zaś stanął na podium m.in. zespołów Bergen Philharmonic, Oslo Philharmonic, Münchner Symphoniker, Orchestra della Svizzera Italiana, Orquesta Sinfónica Portuguesa, Orquesta de Valencia i Staatskapelle Halle. Prowadził także przedstawienia „Cyrulika sewilskiego” i „Traviaty” w Norweskiej Operze Narodowej, zadebiutował w amerykańskiej Yale Opera w produkcji „Snu nocy letniej” Brittena, zrealizowanej przez Claudię Solti. W sezonie 2022/2023 Rune Bergmann jako dyrygent gościnny ponownie stanie na podium orkiestr symfonicznych z Baltimore, Karoliny Północnej i Malagi. Zadebiutuje także z niedawno powstałą ADDA Simfònica w Alicante (Hiszpania).

W 2018 roku ukazało się pierwsze nagranie Bergmanna z Orkiestrą Symfoniczną Filharmonii w Szczecinie, na którym znalazła się Symfonia e-moll „Odrodzenie” Mieczysława Karłowicza – utwór, który od tego czasu stał się głównym punktem repertuaru Bergmanna.

Wcześniej w swojej karierze Rune Bergmann pełnił funkcję pierwszego kapelmistrza i zastępcy dyrektora muzycznego Theater Augsburg, był również głównym dyrygentem gościnnym Orkiestry Symfonicznej w Kownie, a także pomysłodawcą i dyrektorem artystycznym innowacyjnego norweskiego festiwalu Fjord Cadenza od chwili jego powstania w 2010 roku.

Jest również utalentowanym multiinstrumentalistą. Gra na trąbce, fortepianie, skrzypcach i altówce, a jego pasją jest jazz.

GRANDIOSO Inauguracja sezonu Baeva gra Szymanowskiego

Sezon rozpoczynamy **Uwerturą koncertową E-dur op. 12** (1905) **Karola Szymanowskiego** (1882–1937). Młody kompozytor, poszukujący swego języka muzycznego, zapatrzonej był wówczas we wzorce neoromantyczne, zwłaszcza dzieła Richarda Straussa. Stąd też poprzedził utwór cytatem z początku poematu Tadeusza Micińskiego (1873–1918) „Witeź Włast” – tym samym potraktował uwerturę jako dzieło programowe. Gdy kilka lat później zostało ono przeinstruowane przez Grzegorza Fitelberga, kompozytor zdecydował się na usunięcie zasugerowanego programu. Jak pisze wydawca partytury, Leon Markiewicz, młody Szymanowski, który zademonstrował na jej kartach „czystość stylu, zmysł konstrukcyjny i pracę tematyczną wysokiej próby, [...] stworzył dzieło, które może prowadzić samodzielny byt estradowy”. (16')

Niewątpliwie **I Koncert skrzypcowy op. 35** (1916) Karola Szymanowskiego to pierwszy w historii muzyki nowoczesny pod względem założeń estetyczno-technicznych koncert przeznaczony na ten instrument. Powstał w ciągu zaledwie kilku letnich tygodni 1916 roku – nieobeszłe jeszcze stronice rękopisu przeglądał przyjaciel kompozytora, skrzypek Paweł Kochański (któremu Szymanowski postanowił swe dzieło zadedykować), przegrywając partię solową i opracowując ją pod względem wykonawczym. Wielka wojna i rewolucja w Rosji spowodowała, że premiera dzieła, planowana na luty 1917 roku w Petersburgu, przesunęła się niestety aż o pięć lat (1922), sam zaś Kochański zagrał utwór dopiero w 1924 roku w Nowym Jorku pod dyktando Leopolda Stokowskiego.

„Całość strasznie fantastyczna i nieoczekiwana” – pisał o koncercie kompozytor. A pierwszy biografista Szymanowskiego, Zdzisław Jachimecki, odnalazłszy w partyturze cytaty z „Szeherazady” (z cyklu fortepianowych „Masek” op. 34) objaśniał muzykę przy pomocy poezji

Tadeusza Micińskiego: poematu „Noc majowa”, stanowiącego jakby sumę literackich reminiscencji w twórczości Szymanowskiego.

Baśniowość i fantazja, witalizm i zmysłowość, ekstaza i liryzm – wszystko to usłyszymy w dziele, które doprowadza do szczytu zamięłowanie Szymanowskiego do wyrafinowanej ornamentacji. Ta zaś wymyka się już całkowicie systemowi tonalnemu, oznaczając też odejście od tradycyjnego konstruowania tematów i pojawienie się formy polegającej na ewolucji ciągu zmiennych segmentów. Owa forma nie dała się już zamknąć w tradycyjnym trzyczęściowym schemacie: to koncert-poemat, którego konstrukcji – dodajmy – nie udało się muzykologom jednoznacznie opisać.

Oto zatem przed nami kompozycja jednoczęściowa, rozbudowana, migotliwa, kształtowana przez nieustanne zmiany tempa i nastrojów (kompozytor stosuje niemal pięćdziesiąt różnorodnych oznaczeń wykonawczych), płynnie i nieregularnie przechodzących w następne, budzących wrażenie kalejdoskopu czy mozaiki, „jedności w wielości”. Efekt ten pogłębia jeszcze wieńcząca dzieło, prowadząca do finału, napisana przez Pawła Kochańskiego okazała kadencja – oznaczona jako „fantastico e capriccioso” – która genialnie podsumowuje wszystko to, co dzieło się w całym utworze.

Jest to koncert bezsprzecznie wirtuozowski, z genialnie wyeksponowanymi walorami brzmieniowymi skrzypiec. W tej wirtuozerii nie ma jednakże niczego przypadkowego – wszystko wydaje się absolutnie niezbędne i naturalne, by w różnych rejestrach instrumentu solowego uwypuklić jego melodyczną naturę, podczas gdy za całość efektu kolorystycznego odpowiedzialna jest nader rozbudowana, acz rzadko brzmiąca w całości orkiestra, z której raz po raz wyłaniają się traktowane solistycznie bądź kameralnie poszczególne instrumenty lub ich grupy – zwróćmy choćby uwagę na istotną rolę przypisaną dwóm harfom i fortepianowi. (23')

Dwuczęściowa budowa **II Symfonii B-dur op. 19** (1909/1910) Karola Szymanowskiego jest oparta na wzorze, który kompozytor wypracował w II Sonacie fortepianowej A-dur. Oba dzieła

składają się z allegro sonatowego oraz zwieńczonego fugą tematu z wariacjami (w symfonii jest ich sześć). Jednakże temat oraz dwie pierwsze wariacje łączą się wyraźnie w całość zastępując część wolną, a kolejne trzy odpowiadają tradycyjnemu scherzu, poprzedzona ostatnią wariacją fuga zamyka całość jako finał. Krytycy są zgodni, że dzieło raczej dopełnia poprzedni okres twórczości Szymanowskiego niż otwiera nowy. Jeśli chodzi o tradycję muzyczną, symfonii tej blisko wciąż do Richarda Straussa – ale niektóre miejsca przywodzą już na myśl nowocześniejszy styl Claude'a Debussy'ego.

Aczkolwiek w tytule symfonii pojawia się tonacja B-dur (wskazuje na nią pierwszy akord orkiestry), w swym dalszym przebiegu ta nasycona chromatycznymi komplikacjami muzyka coraz bardziej oddala się od centrum tonalnego. Warto wsłuchać się w urzekający główny temat części pierwszej (Allegro moderato – Grazioso), intonowany zaraz na początku przez skrzypce solo.

Pierwsze ogniwo drugiej części to głęboki i pełen wyrazu temat (Lento) wraz z dwiema pierwszymi wariacjami (L'istesso tempo), które również eksponują liryzm tematu. W ogniwie następnym, czyli rozbudowanej wariacji III (Scherzando – Molto vivace), Szymanowski opracowuje w nader wyrafinowany sposób nie tylko główny temat, lecz i wcześniejszy materiał melodyczny, upodabniając ten fragment do efektownego „koncertu na orkiestrę”, w którym rozmaite grupy instrumentów popisują się swą grą. Dołączają się do niego dwa stylizowane dawne tańce dworskie: gawot i menuet. Ostatnia wariacja (Vivace e capriccioso) wiedzie wprost do fugi (Allegro moderato, molto energico) – jej pierwszy temat wywodzi się z tematu wariacji. Fuga jest wielce kunsztowna i rozbudowana: po wspomnianym pierwszym temacie wchodzi jeszcze kolejne cztery (!), a całość pod względem konstrukcyjnym sprawia nieodparte wrażenie rekapitulacji całej symfonii. (35')

Piotr Urbański

Zapraszamy na kolejne koncerty:

21.09.–25.09. MUSIC.DESIGNE.FORM Festival 2022

JIMEK & HAŁAS | Ballady i Romanse

TOMEK TORRES | Sonic Energy

MAX COOPER | Unspoken Words

MESSAGES QUARTET & SADOWSKI | Dialog między wymiarami

CHINA MOSES & TROY MILLER

MARCIN KYDRYŃSKI | wystawa fotografii

więcej: <https://mdf.filharmonia.szczecin.pl/pl>

**30.09.
pt, 19:00**

Sala symfoniczna

**GRANDIOSO
LISZT | PANUFNIK | LATOSZYŃSKI**

Orkiestra Symfoniczna Filharmonii w Szczecinie

Theodosia Ntokou fortepian

Mikhail Agrest dyrygent

A. PANUFNIK – Uwertura bohatera (1952)

F. LISZT – Koncert fortepianowy nr 1 Es-dur S. 124

B. LATOSZYŃSKI – Symfonia nr 3 h-moll „Pokój zwycięży wojnę”
op. 50

Sehr geehrte Damen und Herren,

im Rahmen der Konzertsitten wird bekanntlich angenommen, dass erst nach Beendigung einer mehrsätzigen Komposition applaudiert werden darf.

Kurze Pausen zwischen den einzelnen Sätzen sind mit Stille gefüllt.

Der Beifall zwischen den Sätzen kann sowohl Musiker als auch andere Zuhörer verwirren und infolgedessen durch Musik geschaffene Spannung und Stimmung zunichte machen.

Sehr geehrte Damen und Herren,

was ist Musik für uns heute, in dieser Welt voller Unsicherheiten, Ängste und Konflikte? Für mich persönlich stellt sie einen unsichtbaren Raum dar, der die Grenzen des Realen überwindet. Wie Platon schrieb, „gibt Musik dem Universum eine Seele, dem Geist Flügel, der Phantasie Flug und allem Leben“. An diese besondere Dimension der Musik glaubend, starten wir in die neue philharmonische Saison – dabei hegen wir die Hoffnung, die Grenzen, die wir selbst in der gegenwärtigen Welt bestimmen, gemeinsam überschreiten zu können.

Bei der Vorbereitung des Programms suchten wir nach Inspiration und Hinweisen in der großen Weltliteratur, in Erfahrungen und Träumen hervorragender Musikmeister, in mannigfachen Gedanken und Weisheiten, in neuen Werken und modernen Bearbeitungen. Es ist eine besondere Herausforderung, ein reichhaltiges Saisonprogramm – eine Art Partitur mit angemessenen Höhepunkten, ausgedehnten Kadenz und überraschenden Akkordsequenzen – zu komponieren.

Ich hoffe aufrichtig, dass unsere Komposition (die vielleicht manchmal schwierig zu sein scheint) auch diesmal eine interessante und wertvolle Erfahrung für Sie sein wird. Möge die Tonkunst, wie Leonard Bernstein so treffend feststellte, es uns ermöglichen, „Unnennbares zu benennen und Unerkennbares zu kommunizieren“.

A handwritten signature in black ink, which appears to read 'Dorota Serwa'.

Direktorin der Philharmonie
Dorota Serwa

16. September 2022
Freitag – 19.00 Uhr

GRANDIOSO **Eröffnung der Saison** **Baeva spielt Szymanowski**

Orkiestra Symfoniczna
Filharmonii im. M. Karłowicza w Szczecinie

Alena Baeva Violine
Rune Bergmann Leitung

Programm:

KAROL SZYMANOWSKI
Konzertouvertüre E-Dur op. 12 [16']

KAROL SZYMANOWSKI
Violinkonzert Nr. 1 op. 35 [23']

/Pause/

KAROL SZYMANOWSKI
Sinfonie Nr. 2 B-Dur op. 19 [35']
– Allegro moderato. Grazioso
– Tema (Lento) - Variazioni - Fuga
(Allegro moderato, molto energico)

ALENA BAEVA

Alena Baeva gewinnt aktuell als eine der bemerkenswertesten Violinistinnen zunehmend internationales Ansehen. In den Saisons 2022/2023 und 2023/2024 debütiert sie mit dem New York Philharmonic Orchestra, dem Orchestre National de Lyon, dem Orchestre National du Capitole de Toulouse, dem Hong Kong Philharmonic Orchestra, der Alten Oper Frankfurt, dem Ensemble Resonanz und den Göteborgs Symfoniker; überdies wird sie bei dem Royal Philharmonic Orchestra, dem Orchestre National de Lille, der Deutschen Kammerphilharmonie Bremen, dem Tonkünstler-Orchester Niederösterreich, dem Gävle Symfoniorkester u.a. gastieren.

Baeva arbeitet mit Dirigenten wie Paavo Järvi, Charles Dutoit, Marek Janowski, Władimir Jurowski, Teodor Currentzis und Tomáš Netopil zusammen. Sie tritt gerne mit dem Orchester des 18. Jahrhunderts auf – ihre Interpretation des Violinkonzerts Nr. 2 d-Moll von Wieniawski wurde vom „BBC Music Magazine“ als „Recording of the Month“ ausgezeichnet. Sehr positive Kritiken ernteten ihre CDs mit Werken von Szymanowski (DUX), Debussy, Poulenc und Prokofjew (SIMC).

Zu ihren Kammermusikpartnern zählen Martha Argerich, Yuri Bashmet, Lawrence Power, Steven Isserlis, Misha Maisky i Julian Steckel. Mit dem Pianisten Vadym Kholodenko, dem Preisträger des 14. Van-Cliburn-Klavierwettbewerbs (2013), verbindet sie eine bereits über zehnjährige künstlerische Partnerschaft.

Baeva wurde als Kind einer Musikerfamilie geboren. Sie studierte zuerst in Moskau, dann bei Mstislaw Rostropowitsch und Boris Garlitzky in Frankreich, bei Seiji Ozawa in der Schweiz und bei Shlomo Mintz in Israel. Mit 16 gewann sie den Grand Prix beim 12. Internationalen Henryk-Wieniawski-Wettbewerb (2001) in Poznań. Beim Internationalen Niccolò-Paganini-Wettbewerb in Moskau (2004) erhielt sie auch den Grand Prix, darüber hinaus gewann sie die Goldmedaille sowie den Publikumspreis beim Internationalen Violinwettbewerb in Sendai (2007).

RUNE BERGMANN

Er ist künstlerischer Leiter und Chefdirigent des Sinfonieorchesters der Philharmonie Szczecin, zugleich ist er als Chefdirigent des Schweizer Argovia Philharmonic und Musikdirektor des kanadischen Calgary Philharmonic Orchestra tätig.

Der energiegeladene und vielseitige Dirigent, dessen umfangreiches Repertoire Klassik, Romantik und Moderne umfasst, darunter Orchester- und Bühnenwerke, gilt als einer der begabtesten jungen skandinavischen Dirigenten.

Zu Bergmanns jüngsten Gastengagements gehören Konzertwochen mit den Orchestern in Baltimore, Detroit, Edmonton, Houston und New Jersey sowie mit dem Pacific Symphony Orchestra, dem New Mexico Philharmonic u.a. In Europa dirigierte er u.a. das Bergen Philharmonic, das Oslo Philharmonic, die Münchner Symphoniker, das Orchestra della Svizzera Italiana, das Orquesta Sinfónica Portuguesa, das Orquesta de Valencia und die Staatskapelle Halle. Er leitete auch Aufführungen von „Il barbiere di Siviglia“ und „La Traviata“ an der Norwegischen Nationaloper und gab sein US-Operndebüt in Brittnens „A Midsummer Night's Dream“ in der Inszenierung von Claudia Solti an der Yale Opera. Gastengagements in der Saison 2022/2023 führen Bergmann erneut an die Podien des Baltimore, North Carolina und Malaga Symphony Orchestras. Außerdem wird er sein Debüt bei der kürzlich gegründeten ADDA Simfónica in Alicante (Spanien) geben.

2018 erschien Bergmanns erste Aufnahme mit der Philharmonie Szczecin, auf der die Sinfonie e-Moll „Wiedergeburt“ von Mieczysław Karłowicz zu hören ist – ein Werk, das inzwischen zu einem Schwerpunkt in Bergmanns Repertoire geworden ist. Zu Beginn seiner Karriere war Rune Bergmann Erster Kapellmeister und stellvertretender Generalmusikdirektor am Theater Augsburg; er war auch Erster Gastdirigent der Kaunas City Symphony und ist seit der Gründung 2010 künstlerischer Leiter des innovativen Fjord Cadenza Festivals in Norwegen. Er ist talentierter Multiinstrumentalist, spielt Trompete, Klavier, Violine und Bratsche – überdies ist Jazz seine Leidenschaft.

GRANDIOSO Eröffnung der Saison Baeva spielt Szymanowski

Wir starten in die Saison mit der **Konzertouvertüre E-Dur op. 12** (1905), einem der frühen Werke von **Karol Szymanowski** (1882–1937). Der junge Komponist suchte seine Inspiration bei spätromantischen Schöpfern, insbesondere bei Richard Strauss. Der Partitur stellte er ein Zitat aus dem Anfang des Gedicht „Witeż Włost“ („Ritter Witez“) von Tadeusz Miciński (1873–1918) voran – er behandelte die Ouvertüre also als Programmmusik. Als sie einige Jahre später von Grzegorz Fitelberg neu instrumentiert wurde, beschloss der Komponist, das suggerierte Programm zu entfernen. Wie Leon Markiewicz, der Herausgeber der Partitur, feststellt, hat der junge Szymanowski, „Reinheit des Stils, Sinn für musikalische Form und imposante motivisch-thematische Arbeit demonstrierend, [...] ein Werk geschaffen, das ein eigenständiges Dasein im Konzertsaal führen kann“. (16')

Zweifellos ist das **Violinkonzert Nr. 1 op. 35** (1916) von Karol Szymanowski das erste moderne Konzert für Violine und Orchester in der Musikgeschichte. Die Partitur entstand innerhalb weniger Sommerwochen des Jahres 1916. Die frisch geschriebenen Seiten des Manuskripts betrachtete der Freund des Komponisten, der herausragende Virtuose Paweł Kochoński (dem Szymanowski sein Werk zuzueignen beschloss): Er führte das Neueste seiner Geigentechnik vor, bearbeitete die Solostimme hinsichtlich Bogenführung und Fingersatz, überdies gab er wertvolle Hinweise auf Vereinfachungen oder auch Effektheigerungen. Das Konzert sollte im Februar 1917 in St. Petersburg uraufgeführt werden – wegen der politischen Umwälzungen und kriegerischen Auseinandersetzungen der russischen Revolution fand seine Premiere fünf Jahre später (1922) statt. Kochoński präsentierte das Werk erst 1924 in New York unter der Leitung von Leopold Stokowski.

„Das Ganze ist unerhört fantastisch und überraschend“, notierte der Komponist über sein

neues Werk. Zdzisław Jachimecki, der als erster das Oeuvre von Szymanowski beschrieb, entdeckte im Violinkonzert ein Zitat aus „Scheherazade“ (aus dem Klavierzyklus „Masques“ op. 34) – seines Erachtens ließ sich der Komponist von dem Poem „Mainacht“ von Tadeusz Miciński inspirieren. Dieser Text sollte eine Art Summe literarischer Reminiszenzen im Schaffen von Szymanowski ausmachen.

Märchenhaftes und Fantastisches, Vitalität und Sinnlichkeit, Ekstase und Lyrismus – all dies ist hörbar im Werk, in dem die für Szymanowski typische Vorliebe für raffinierte Ornamentik ihren Gipfel erreicht. Themen und Motive sind nicht traditionell konstruiert und auf keine tonalen Zentren fixiert, auch die Form des Konzerts ähnelt keinesfalls das herkömmliche dreigliedrige Schema: Das Werk besteht aus zahlreichen variablen Segmenten – deshalb ist es als Konzert-Poem zu bezeichnen, dessen eindeutige Beschreibung für Musikwissenschaftler äußerst problematisch bleibt.

So finden wir in dieser einsätzigen Komposition ständige Metamorphosen von Tempi und Stimmungen (der Komponist verwendet fast fünfzig verschiedene Aufführungsbezeichnungen), wie ein beeindruckender Kaleidoskop oder ein Mosaik, eine wahre „unitas in varietate“. Dieses Effekt vertieft die großartige Solokadenz („fantastico e capriccioso“), die sich am Ende des Werks befindet; sie stammt komplett vom erwähnten Geiger Paweł Kochoński und bildet ein brillantes Resümee des gesamten musikalischen Inhalts.

Es ist ein wahrhaft virtuoses Konzert – der Solopart ist ausgesprochen effektiv. Er enthält nichts Zufälliges, alles ist hier notwendig und natürlich, alles hebt die melodiose Natur der Violine hervor: Der Komponist strebte evident einen neuen Geigenstil an, bei dem die technischen Aspekte des Instruments völlig in den Dienst des Ausdrucks treten sollten. Solist und Orchester begegnen sich in einem komplexen Dialog – in der Partitur bemerken wir exotisch wirkende Melodielinien, chromatische Muster, harmonische und rhythmische Grundbässe und den geschickten Einsatz von Schlagwerk. Bemerkenswert sind alle Details der Instrumentierung – beispielsweise die Rollen, welche beide Harfen und das Klavier zu spielen haben.

Aus derselben Zeit stammt die **Sinfonie Nr. 2 B-Dur op. 19** (1909/1910) von Karol Szymanowski. Der zweigliedrigen Form bediente sich der Komponist auch in der Klaviersonate Nr. 2 A-Dur. Die beiden Werke bestehen aus einem Sonatensatz und einer Variationsreihe, die eine Fuge krönt. Die Sinfonie B-Dur enthält sechs Variationen – das Thema und die ersten zwei Variationen entsprechen dem traditionellen langsamen Satz, die weiteren drei bilden wiederum ein Scherzo-Äquivalent. Die Fuge, der die letzte Variation vorangestellt wurde, schließt das Ganze als eine Art Finale. Die Kritiker sind sich einig, dass diese Partitur Szymanowskis vorherige Schaffensperiode zu „resümieren“ scheint, anstatt neue Wege zu bahnen. Sie verrät noch Affinitäten zu Richard Strauss' Musik, es gibt hier aber mehrere Stellen, die an Claude Debussys moderneren Stil erinnern.

Obwohl der Titel die Tonart B-Dur signalisiert (worauf auch der erste Orchesterakkord hinweist), bleibt das tonale Bild der Sinfonie wegen der reichen Chromatik äußerst kompliziert. Bemerkenswert ist das anmutsvolle Hauptthema des ersten Satzes (Allegro moderato – Grazioso), gleich zu Beginn von der Solovioline angestimmt.

Das erste Glied des zweiten Satzes bildet das tiefe und expressive Thema (Lento) mit den ersten zwei Variationen (L'istesso tempo), die das Lyrische des Themas hervorheben. In der ausgedehnten dritten Variation (Scherzando – Molto vivace) bearbeitet Szymanowski auf sehr raffinierte Weise nicht nur das Hauptthema, sondern auch frühere melodische Motive und macht diesen Ausschnitt einem spektakulären „Konzert für Orchester“ ähnlich, in dem verschiedene Instrumentengruppen ihr Virtuositentum zeigen. Danach erscheinen zwei stilisierte Hoftänze: Gavotte und Menuett. Die letzte Variation (Vivace e capriccioso) führt direkt zur Fuge (Allegro moderato, molto energico). Ihr erstes Thema rührt vom Thema der Variationen her, dann tauchen noch vier (!) andere auf – dieser kunstvollen polyphonen Form kommt das Gewicht eines rekapitulierenden Finales der ganzen Sinfonie zu. (35')

Piotr Urbański
(Deutsche Fassung von Tomasz Kowalewski)

WIR LADEN SIE ZU UNSEREN KONZERTEN EIN:

21.09.–25.09. **MUSIC.DESIGN.FORM Festival**

JIMEK & HAŁAS | Balladen und Romanzen
TOMEK TORRES | Sonic Energy
MAX COOPER | Unspoken Words
MESSAGES QUARTET & SADOWSKI | Dialog zwischen Dimensionen
CHINA MOSES & TROY MILLER
MARCIN KYDRYŃSKI | Fotoausstellung

Siehe: <https://mdf.filharmonia.szczecin.pl/pl>

30.09. Fr, 19:00

großer Konzertsaal

GRANDIOSO LISZT | PANUFNIK | LJATOSCHYNSKYJ

Sinfonieorchester der Philharmonie Szczecin
Theodosia Ntokou Klavier
Mikhail Agrest Leitung

A. PANUFNIK – Heroische Ouvertüre (1952)
F. LISZT – Klavierkonzert Nr. 1 Es-Dur S. 124
B. LJATOSCHYNSKYJ – Sinfonie Nr. 3 h-Moll „Der Frieden wird den Krieg besiegen“ op. 50

ORKIESTRA W DZISIEJSZYM KONCERCIE / ORCHESTER IM HEUTIGEN KONZERT

KONCERTMISTRZ /
KONZERMEISTER
Paweł Maślanka

I SKRZYPCE / 1. VIOLINE
Karolina Hyla-Wybraniec
Monika Sawczuk
Joanna Wójtowicz
Edyta Wolańska
Elżbieta Fabiszak-Dąbrowska
Joanna Hajkiewicz
Alina Krzyżewska
Olga Rozmus
Maciej Musiał
Wioletta Borkowska
Dominik Gugąła
Marcin Kieruczenko
Maria Nowak

II SKRZYPCE / 2. VIOLINE
Anna Muzyk
Diana Miszkiel-Gugąła
Magdalena Pajestka
Aleksandra Górską
Robert Cybulski
Zoja Piankowska
Patrycja Kozak
Małgorzata Kazimierzczak
Joanna Ostaszewska
Małgorzata Borowiecka
Łukasz Górewicz
Anna Czechorowska

ALTÓWKA / BRATSCH
Grzegorz Sadowski
Ewa Kuśnierz
Wojciech Mazur
Galina Smolińska
Ludmiła Rusin
Dominika Kotlicka
Aleksandra Majewska
Izabela Joniec
Zbigniew Banasiak

WIOLONCZELA / VIOLONCELLO
Tomasz Szczepny
Klara Świdrów
Jacek Tomczak
Dobrawa Czocher
Katarzyna Meisinger
Natalia Wesołowska
Dorota Cieśla
Beata Sawrymowicz

KONTRABAS / KONTRABASS
Karol Nasiłowski
Paweł Jędrzejewski
Michał Bylina
Michał Mitschke
Wojciech Gunia
Robert Możejewski

FLET / FLÖTE
Filippo del Noce
Anna Wojnowicz-Drężek
Paweł Majewski

OBÓJ / OBOE
Mateusz Żurawski
Katarzyna Rachmaciej
Piotr Kokosiński

KLARNET / KLARINETTE
Bogusław Jakubowski
Krzysztof Krzyżewski
Piotr Wybraniec
Krzysztof Baturó

FAGOT / FAGOTT
Michał Szydłowski
Anna Bownik
Edyta Moroz

WALTORNIA / HORN
Mateusz Feliński*
Radosław Zamojski
Oleksandr Melnychenko
Dmitrij Wdowiczenko
Katarzyna Sułkowska
Dawid Kostrzewa

TRĄBKA / TROMPETE
Marcin Olkowski
Sławomir Kuszvara
Bogdan Rymaszewski

PUZON / POSAUNE
Mateusz Kupski
Wojciech Bublej
Igor Puszkár

TUBA
Tomasz Zienkiewicz

KOTŁY / PAUKEN
Jorge Luis Valcarcel
Gregorio

PERKUSJA / SCHLAGZUG
Dariusz Jagiełło
Jacek Wierzchowski
Bogdan Pilak

FORTEPIAN / KLAVIER
Olga Bilas*

CELESTA
Mariia Kulykovska*

HARFA / HARFE
Barbara Stalmierska
Sandra Kasperek*

* gościnnie /Als Gast

bestseller PWM

PWM
EDITION

Dziedzictwo
Muzyki Polskiej

**Ministerstwo
Kultury
i Dziedzictwa
Narodowego**

Zrealizowano ze środków Ministra Kultury
i Dziedzictwa Narodowego

wydanie II uzupełnione

Realizacja koncertu pod patronatem Polskiego Wydawnictwa Muzycznego w ramach projektu TUTTI.pl promującego wykonawstwo muzyki polskiej.

Partnerami koncertu „Inauguracja sezonu I Baeva gra Szymanowskiego” są:

Polskie Wydawnictwo Muzyczne, wydawca opracowań źródłowo – krytycznych utworów Karola Szymanowskiego

oraz

Operator Gazociągów Przesyłowych GAZ-SYSTEM S.A.

Sprzedaż i rezerwacja biletów:

Sprzedaż biletów prowadzona jest w kasie Filharmonii oraz za pośrednictwem strony www.filharmonia.szczecin.pl.

Kasa Filharmonii
tel. +48 91 431 07 20
infolinia +48 539 94 94 54
kasa@filharmonia.szczecin.pl

Kasa jest czynna:
od wtorku do czwartku w godz. 13:00–18:00,
w piątek w godz. 13:00–20:00
oraz godzinę przed biletowanym wydarzeniem, którego organizatorem jest Filharmonia.

Infolinia jest czynna:
od wtorku do czwartku w godz. 10:00–16:00.

Informujemy o możliwości asystowania pracownikom Filharmonii osobom niepełnosprawnym podczas koncertów organizowanych przez Filharmonię. Prosimy o kontakt z kasą Filharmonii.

Abonament
Zachęcamy do zakupu abonamentów na nowych zasadach:
przy zakupie przez jedną osobę co najmniej pięciu biletów normalnych/ulgowych na różne koncerty Filharmonii obowiązuje zniżka 20% od każdego biletu.

Filharmonia zastrzega sobie prawo do wprowadzenia zmian w repertuarze.

Znajdą nas Państwo na:
facebook.com/filharmoniaszn | instagram.com/filharmoniaszn | twitter.com/filharmoniaszn

Kartenverkauf und -reservierung:

Der Verkauf der Tickets wird an der Kasse der Philharmonie sowie durch die Website der Philharmonie (www.filharmonia.szczecin.pl) geführt.

Kasse:

Tel. +48 91 431 07 20

Info +48 539 94 94 54

kasa@filharmonia.szczecin.pl

Die Kasse ist geöffnet:

von Dienstag bis Donnerstag 13.00–18.00 Uhr,

am Freitag 13.00–20.00 Uhr

und eine Stunde vor jeder von der Philharmonie organisierten Veranstaltung.

Info:

von Dienstag bis Donnerstag 13.00–18.00 Uhr.

Wir informieren über die Möglichkeit der Assistenz der behinderten Menschen während der von der Philharmonie organisierten Konzerte. Weitere Informationen an der Kasse der Philharmonie.

Abo-service:

Wir empfehlen Ihnen, Abonnements nach neuen Regelungen zu erwerben: Beim Kauf von mindestens fünf normalen/ermäßigten Tickets für verschiedene Philharmonie-Konzerte durch eine Person gilt ein Rabatt von 20% auf jede Karte.

Die Philharmonie behält sich Besetzungs- und Programmänderungen vor.

Unsere Webpräsenz:

facebook.com/filharmoniaszn | instagram.com/filharmoniaszn | twitter.com/filharmoniaszn

MIECZYŚLAW KARŁOWICZ DZIEŁA prawie WSZYSTKIE

EDYCJA LIMITOWANA
PREMIERA | 16.09.2022

Wydawca

Filharmonia im. Mieczysława Karłowicza w Szczecinie
Wydawca: Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego
Kierownik: Michał Jędrzejewski
Kierownik: Michał Jędrzejewski
Kierownik: Michał Jędrzejewski

Filharmonia im. Mieczysława Karłowicza w Szczecinie
Kierownik: Michał Jędrzejewski
Kierownik: Michał Jędrzejewski

Filharmonia im. Mieczysława Karłowicza w Szczecinie
Kierownik: Michał Jędrzejewski
Kierownik: Michał Jędrzejewski

Wydawca

*Polska Grupa
Energetyczna*

Mecenas Roku 2022

**BMW
Bońkowscy**

Oficjalnym Partner Filharmonii
w Szczecinie jest Dealer BMW Bońkowscy

NOVOTEL
HOTELS & RESORTS

Partner Filharmonii

Radisson
HOTEL, SZCZECIN

Partner Filharmonii

 FOCUS HOTELS

Partner Filharmonii